

SPRAWOZDANIE
z wykonania budżetu w 2014 r.

w części 67 – POLSKA AKADEMIA NAUK

Spis treści	nr str.
Dochody budżetowe	5
Zbiorcze omówienie wydatków budżetowych	6
Rozdział 73010	
Działalność organów i korporacji uczonych Polskiej Akademii Nauk	7
Rozdział 73011	
Działalność pomocniczych jednostek naukowych i innych jednostek organizacyjnych Polskiej Akademii Nauk	15
Rozdział 73095	
Pozostała działalność	26
Zestawienie tablic	
Nr 1 – Wykonanie ustawy budżetowej na rok 2014 w części 67 Polska Akademia Nauk wg klasyfikacji budżetowej	29
Nr 2 – Wykonanie planu finansowego w układzie zadaniowym w 2014 r. w części 67 – Polska Akademia Nauk	32
Wykaz załączników	
Nr 1 – Wykonanie planu finansowego w układzie zadaniowym w 2014 r.	30

Dochody budżetowe

W ustawie budżetowej na 2014 rok w części 67 Polska Akademia Nauk nie planowano dochodów budżetowych.

Zrealizowane faktycznie w ciągu roku dochody budżetowe w części 67 w dziale 730 Nauka wyniosły **149,8 tys. zł.** W strukturze zrealizowanych w 2014 roku dochodów największy udział (86,8%) miał zwrot środków w wysokości 130,0 tys. zł tytułem nadpłaconych składek ZUS za lata 2012-2013.

Zbiornicze omówienie wydatków budżetowych

Wydatki na działalność Polskiej Akademii Nauk określone w ustawie budżetowej na rok 2014 wynosiły 78.151 tys. zł.

Wydatki w części 67 Polska Akademia Nauk były ujęte w dziale 730 Nauka oraz sklasyfikowane w 3 rozdziałach, mianowicie:

- w rozdziale 73010 Działalność organów i korporacji uczonych Polskiej Akademii Nauk,
- w rozdziale 73011 Działalność pomocniczych jednostek naukowych i innych jednostek organizacyjnych Polskiej Akademii Nauk,
- w rozdziale 73095 Pozostała działalność.

Stosownie do postanowień *ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 roku o Polskiej Akademii Nauk (Dz. U. z 2010 r., nr 96, poz. 619 z późn. zm.)* zwanej dalej „ustawą o PAN” wymienione wyżej środki budżetowe zostały w ciągu roku przekazane Polskiej Akademii Nauk przez ministra właściwego do spraw nauki –w formie:

- dotacji podmiotowej (*art. 79 ust.1 pkt 1 ustawy o PAN*) – **73.973,1 tys. zł,**
- dotacji celowej na inwestycje (*art. 79 ust. 1 pkt 3 ustawy o PAN*) – **3.973,4 tys. zł,**
- dotacji celowej na wkład własny (*art. 79 ust. 1 pkt 4 ustawy o PAN*) – **204,5 tys. zł,**

W roku 2014 Akademia wydatkowała w ramach dotacji łącznie 77.866,3 tys. zł, co stanowi 99,6% przyznanych środków.

Rozdział 73010

Działalność organów i korporacji uczonych Polskiej Akademii Nauk.

Przyznane Polskiej Akademii Nauk w formie dotacji podmiotowej środki na finansowanie działalności organów i korporacji uczonych wynosiły **16.810,3 tys. zł** i zostały wydatkowane w 99,5%.

Poniesione wydatki (16.726,2 tys. zł) obejmowały finansowanie zobowiązań i kosztów:

- związanych z zatrudnieniem kierownictwa PAN,
- uposażeń członków PAN i innych świadczeń na ich rzecz,
- organizacji Zgromadzeń Ogólnych PAN i posiedzeń Prezydium,
- działalności Prezesa, Wiceprezesów, Kanclerza oraz powoływanych przez nich zespołów doradczych,
- działalności 5 wydziałów PAN,
- działalności komitetów PAN,
- działalności 7 oddziałów PAN,
- działalności Komisji do Spraw Etyki w Nauce i Komisji Rewizyjnej,
- działalności Akademii Młodych Uczonych.

Wydatki związane z zatrudnieniem kierownictwa PAN obejmowały w szczególności wynagrodzenia (wraz z pochodnymi od wynagrodzeń) wypłacone prezesowi PAN, 4 wiceprezesom PAN, kanclerzowi PAN oraz przewodniczącym rad kuratorów, ich zastępcom i prezesom oddziałów Akademii.

Uposażenia przysługujące członkom Akademii na mocy art. 12 ustawy o PAN, w roku 2014 były wypłacane w wysokości wynikającej z rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 17 września 2010 roku w sprawie wysokości uposażenia członków krajowych Polskiej Akademii Nauk (Dz. U. Nr 178, poz. 1202).

Zgromadzenie Ogólne Akademii jest najwyższym organem Akademii, który określa kierunki działania Akademii i sprawuje nadzór nad całokształtem jej działalności, podejmując w tym zakresie uchwały wiążące inne organy Akademii. Szczegółowe zadania Zgromadzenia Ogólnego Akademii zostały zapisane w art. 15 ust. 2 ustawy o PAN.

W roku 2014 Zgromadzenie Ogólne PAN obradowało trzykrotnie: w dniu 12 czerwca, 23 października i 11 grudnia. Ważnym punktem obrad czerwcowego posiedzenia Zgromadzenia Ogólnego PAN była sesja naukowa poświęcona „*Transformacji gospodarczo-społecznej Polski 1989-2014 i współczesnym wyzwaniom*”. Sesji

towarzyszyła wystawa fotografii Jana Szymona Barny „Kwiaty, uśmiech przyrody” przedstawiająca rośliny z kolekcji PAN Ogrodu Botanicznego w Powsinie. W trakcie obrad Zgromadzenie Ogólne PAN dokonało wyboru członków Komisji Wyborczej do wyboru Prezesa PAN i Wiceprezesów na kadencję 2015-2018, uzupełniło skład i wybrało Przewodniczącego Komisji Rewizyjnej. W części sprawozdawczej sesji członkowie Akademii przyjęli sprawozdanie finansowe i sprawozdanie z działalności statutowej Polskiej Akademii Nauk w 2013 roku oraz wysłuchali sprawozdania z działalności Komisji ds. etyki w nauce w roku 2013.

W trakcie październikowej sesji Zgromadzenia Ogólnego wręczono Medal im. Stefana Banacha PAN wybitnemu polskiemu matematykowi prof. Tomaszowi Łuczakowi, autorowi licznych prac matematycznych i laureatowi wielu prestiżowych nagród naukowych. Zasadniczo program tego posiedzenia skupiony był na wyborze Prezesa PAN na kadencję 2015-2018. O stanowisko ubiegało się dwóch kandydatów zgłoszonych przez członków PAN, jednak żaden z nich nie uzyskał wymaganej liczby głosów (*oznacza to konieczności przeprowadzenia ponownych wyborów Prezesa PAN*). W dalszej części obrad Zgromadzenie Ogólne PAN podjęło uchwałę o wyborze podmiotu do badania sprawozdania finansowego PAN za rok 2014. W części naukowej sesji Zgromadzenia Ogólnego PAN prof. Zbigniew Szawarski, przewodniczący Komitetu Bioetyki PAN, wygłosił referat pt. „Nauka, etyka i bioetyka”. Uczestnicy 126. Sesji Zgromadzenia Ogólnego PAN mogli obejrzyć także wystawę „Powstanie Warszawskie”, przygotowaną na podstawie zbiorów zgromadzonych w Archiwum PAN w Warszawie. Sesja grudniowa Zgromadzenia Ogólnego była zdominowana sprawami organizacyjnymi Akademii, m.in. dokonano wyboru na kadencję 2015-2018 przedstawicieli Wydziałów PAN wchodzących w skład Prezydium Akademii, członków Komisji Rewizyjnej oraz członków Komisji do spraw etyki w nauce, Zgromadzenie Ogólne podjęło także uchwałę w sprawie utworzenia komitetów naukowych PAN na kolejną kadencję oraz uchwałę o powołaniu oddziału PAN w Olsztynie i Białymstoku (*z siedzibą w Olsztynie*). W trakcie obrad dyskutowano również nad wynikami oceny działalności komitetów naukowych PAN przedstawionymi przez Profesor Mirosławę Marody, Wiceprezesa PAN.

Prezydium PAN w okresie między sesjami Zgromadzenia Ogólnego Akademii wykonuje wskazane w ustawie o PAN zadania Zgromadzenia Ogólnego oraz sprawuje nadzór nad wykonywaniem zadań przez jednostki naukowe i inne jednostki organizacyjne Akademii w sposób zgodny z przepisami ustawy, statutem Akademii i uchwałami Zgromadzenia Ogólnego Akademii. Szczegółowe zadania Prezydium zostały określone w art. 19 ust. 2 ustawy o PAN.

Prezydium PAN w okresie sprawozdawczym odbyło 10 posiedzeń, na których podjęto 56 uchwał oraz ogłoszono 8 stanowisk w sprawach będących przedmiotem obrad.

Koszty poniesione w związku z organizacją posiedzeń w/w organów Akademii obejmowały przede wszystkim zwrot kosztów podróży służbowych, wynajem sal, oraz catering.

Wydatki dotyczące działalności Prezesa, Wiceprezesów, Kanclerza oraz powoływanych przez nich zespołów doradczych – były przeznaczone na pokrycie kosztów działalności stałego organu doradczego Prezesa PAN, jakim jest Rada Dyrektorów Jednostek Naukowych Akademii (*w ubiegłym roku odbyła trzy posiedzenia*), koszty spotkań Prezesa PAN z Radą Kuratorów, Radą ds. Niekonwencjonalnych Źródeł Energii, Prezydentem Akademii Nauk Mołdowy i Prezesem Niemieckiej Wspólnoty Badawczej, a także spotkania kierownictwa PAN z dziekanami, kuratorami i zastępcami przewodniczących rad kuratorów. Do tej pozycji wydatków zakwalifikowano także wypłacone nagrody naukowe (§ 30 Statutu PAN), koszty związane z utrzymaniem bazy materialnej i zaplecza technicznego niezbędne do prawidłowego funkcjonowania kierownictwa PAN oraz zadania z zakresu upowszechniania nauki podejmowane z inicjatywy kierownictwa PAN.

Wydziały skupiają członków Akademii stosownie do specjalności naukowej, a zasadniczym ich zadaniem jest koordynowanie działalności instytutów naukowych oraz nadzorowanie działalności komitetów. W ramach tej grupy wydatków sfinansowano nagrody przyznane przez poszczególne Wydziały za wyróżniające się prace naukowe (§ 36 Statutu PAN), pokrywano koszty podróży służbowych, organizacji posiedzeń wydziałów, a także finansowano koszty związane z utrzymaniem bazy materialnej i zaplecza technicznego niezbędne do prawidłowego funkcjonowania władz wydziałów.

Komitety naukowe stanowią samorządną reprezentację dyscypliny lub pokrewnych dyscyplin naukowych, służącą integrowaniu uczonych z całego kraju. W skład komitetu wchodzi członkowie krajowi Akademii, zgodnie z ich specjalnością naukową oraz osoby wybrane przez właściwe środowisko naukowe, dzięki czemu członkami komitetów zostają wybitni pracownicy naukowcy wywodzący się ze szkół wyższych, placówek PAN i resortowych instytutów badawczych, a także z instytucji i organizacji gospodarczych i społecznych. Szczegółowo zadania komitetów zostały określone w art. 36 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 roku *o Polskiej Akademii Nauk*.

W roku 2014 w Akademii funkcjonowało 110 komitetów, z tego 95 komitetów naukowych i 15 komitetów problemowych. Komitety w roku 2014 obradowały na 512 zebraniach prezydium i zebraniach plenarnych, zorganizowały lub współorganizowały liczne konferencje naukowe, przygotowały ekspertyzy oraz opinie i stanowiska w sprawach naukowych i społecznych. Uczestniczyły w pracach

międzynarodowych organizacji naukowych i programach badawczych. Podstawowa aktywność komitetów kwalifikuje się do działalności upowszechniającej naukę, która szczegółowo zostanie omówiona w dalszej części sprawozdania.

Oddziały wykonują zadania Akademii w określonych regionach kraju, w ich skład zasadniczo wchodzi członkowie krajowi mający miejsce zamieszkania lub zatrudnienia w danym regionie kraju. Do zakresu działania oddziału należy w szczególności, integracja życia naukowego i współpraca ze wszystkimi instytucjami naukowymi w określonym regionie kraju, współdziałanie z organami samorządu terytorialnego, pozyskiwanie środków europejskich, inicjowanie i prowadzenie międzynarodowej współpracy naukowej z regionami państw członkowskich UE oraz z innymi krajami sąsiadującymi z Polską.

Zgodnie ze Statutem PAN w Akademii w roku 2014 działało 7 oddziałów: w Gdańsku, Lublinie, Łodzi, Katowicach, Krakowie, Poznaniu i Wrocławiu.

W roku sprawozdawczym oddziały zorganizowały łącznie 14 sesji Zgromadzenia Ogólnego Oddziałów, 32 posiedzenia Prezydium Oddziałów, a działające w ramach Oddziałów komisje były organizatorami i współorganizatorami licznych posiedzeń i konferencji. Przykładowa aktywność oddziałów:

- Oddział PAN w Gdańsku – uczestniczył w przygotowaniu XII Bałtyckiego Festiwalu Nauki, którego program liczył ponad 890 imprez, XIII Ogólnopolskiej Sesji Kół Naukowych Fizyków w Gdańsku oraz cyklu sześciu wykładów otwartych „*Szlachetne zdrowie*”. We współpracy z władzami samorządowymi miasta Gdańska przyznano doroczną nagrodę naukową im. Jana Heweliusza.
- Oddział PAN w Katowicach – był organizatorem dwóch prestiżowych cyklicznych konferencji naukowych: XIV Katowickiej Konferencji Naukowej w 149. rocznicę uzyskania praw miejskich „*Katowice w II Rzeczypospolitej*” i XVIII Międzynarodowej Konferencji Naukowej „*Postęp i zacofanie w kulturze Europy Środkowej*” z cyklu „*Kultura Europy Środkowej*”.
- Oddział PAN w Krakowie – aktywnie uczestniczył w życiu naukowym środowiska np. poprzez udział w posiedzeniach Kolegium Rektorów Szkół Wyższych Krakowa i Komisji Rozwoju i Innowacji Rady Miasta Krakowa, współpracował z miastem Kraków w ramach projektu „*Strategia Rozwoju Krakowa*”. Podpisano również porozumienie o współpracy naukowej z Oddziałem Narodowej Akademii Nauk Azerbejdżanu w Nachiczewaniu.
- Oddział PAN w Lublinie – był organizatorem lub współorganizatorem 7 krajowych oraz 7 międzynarodowych konferencji, a także licznych sesji naukowych i dyskusji panelowych. Kontynuowano inicjatywę organizowania

cyklu wykładów WSZECHNICA wspólnie z Lubelskim Towarzystwem Naukowym. Oddział utrzymuje szczególnie ścisłe kontakty z placówkami naukowymi na Ukrainie, co miało wpływ na utworzenie Stacji Naukowej PAN w Kijowie.

- Oddział PAN w Łodzi – był organizatorem lub współorganizatorem wielu spotkań i sesji naukowych, m.in. Konferencji Instytutów Naukowych Łodzi oraz Województwa, Klubu Akademickiego zrzeszającego około 100 naukowców z różnych ośrodków miasta. W ramach współpracy Oddziału z lokalnym środowiskiem naukowym przyznane zostały nagrody Prezydium Oddziału PAN i Konferencji Rektorów Łódzkich Uczelni Publicznych.
- Oddział PAN w Poznaniu – prowadził intensywną działalność służącą integrowaniu życia naukowego w regionie, m.in. poprzez regularnie organizowane sesje i wykłady w ramach pięciu imprez cyklicznych: Dwugłos Nauki „Dusza – umysł – wolna wola”, „Światowy Tydzień Mózgu”, „Spotkania z nauką”, „Poznański Festiwal Nauki i Sztuki” oraz „PANorama 2014 Poznań”.
- Oddział PAN we Wrocławiu – patronował XX Wrocławskim Targom Książki Naukowej oraz 12th Students Science Conference. Oddział czynnie uczestniczył w konferencjach, sesjach i warsztatach naukowych, m.in.: „*International Workshop Innovative Structural Systems in Architecture*”, V Sympozjum „*Współczesna myśl techniczna w naukach medycznych i biologicznych*”, „*International Conference Languages in Contact*”, „*Czy potrzebna jest nam humanistyka?*”, „*Cyfrowe Spotkania z Zabytkami*”, „*3rd Workplace and Indoor Aerosols Conference*”, warsztaty naukowe Martian Cryosphere Workshop II. W imieniu „Grupy PAN Metro” powołanej przy Oddziale PAN we Wrocławiu w ramach współpracy placówek PAN i władz lokalnych zaprezentowano na międzynarodowej konferencji pracę studialną „*Analiza nowoczesnych metod drążenia tuneli metra w odniesieniu do warunków Wrocławia*”.

Komisja do Spraw Etyki w Nauce została utworzona na podstawie art. 27 pkt 6 oraz art. 40 ust. 1 ustawy o PAN i swoją działalnością obejmuje całe środowisko naukowe i akademickie w Polsce. Zgodnie z regulacjami zawartymi w art. 39 ustawy o PAN, Komisja wyraża opinie w sprawach dotyczących naruszeń zasad etyki w nauce przez pracowników uczelni, jednostek naukowych Akademii i instytutów badawczych, opracowuje kodeks etyki pracownika naukowego oraz prowadzi działalność mającą na celu upowszechnianie standardów rzetelności badań naukowych. W roku 2014 odbyło się 8 posiedzeń plenarnych Komisji, na których rozpatrzone zostały 23 sprawy.

Komisja Rewizyjna Polskiej Akademii Nauk działająca na podstawie art. 41 ustawy o PAN kontroluje działalność finansową i gospodarczą Akademii; szczegółowy zakres jej działania określa rozdział XI Statutu PAN. W roku 2014 Komisja Rewizyjna PAN odbyła 3 spotkania. Komisja opiniowała bądź wydawała rekomendacje w sprawach dotyczących: działalności statutowej Polskiej Akademii Nauk w roku 2013, sprawozdania finansowego Akademii za 2013 rok, wykonania planu finansowego Polskiej Akademii Nauk za rok 2013, projektu planu finansowego Polskiej Akademii Nauk na rok 2014, projektu budżetu Polskiej Akademii Nauk na rok 2014 oraz wyboru podmiotu do badania sprawozdania finansowego Akademii za rok 2014.

Akademia Młodych Uczonych jest strukturą korporacyjną umocowaną w art. 38 ustawy o PAN. Akademia Młodych uczonych liczy nie więcej niż 10% ustawowej liczby członków krajowych Akademii i skupia wybitnych młodych przedstawicieli nauki polskiej. Zadania postawione przed Akademią Młodych Uczonych skupiają się wokół działań na rzecz aktywizacji środowiska młodych pracowników nauki i obejmują przede wszystkim: przedstawianie opinii i programów dotyczących spraw nauki, organizowanie debat, dyskusji, konferencji naukowych oraz upowszechnianie standardów etyki wśród młodych naukowców.

W 2014 roku odbyły się 2 posiedzenia Akademii, na których podjęto 5 uchwał. Przedstawiciele Akademii Młodych Uczonych brali udział w międzynarodowych spotkaniach młodych naukowców.

Działalność upowszechniająca naukę

W ramach wymienionej na wstępie kwoty 16.726,2 tys. zł część wydatków ma ścisły związek z działalnością upowszechniającą naukę. Zadania realizowane w tym zakresie związane były zasadniczo z aktywnością komitetów Akademii i oddziałów PAN oraz z działalnością promocyjną Akademii.

W ramach działalności promocyjnej w roku 2014 Akademia wydała na płytach CD (w dwóch wersjach językowych – polskiej i angielskiej) zainicjowany w poprzednim roku cykl reportaży telewizyjnych prezentujących sylwetki wybitnych osobowości PAN pt.: *”Niespokojne umysły”*, a ponadto sfinansowała przygotowanie materiałów promocyjnych, w tym kalendarzy ściennych, prezentujących zasoby dziedzictwa naturalnego ukazane na fotografiach udostępnionych przez jednostki Polskiej Akademii Nauk, okolicznościowych kart USB z okazji 45-lecia działalności Ogrodu Botanicznego w Powsinie oraz kalendarzy książkowych z logo PAN.

W ramach działalności upowszechniającej naukę prowadzonej przez komitety w roku 2014, w szczególności wydano 59 publikacji, opracowano 4 ekspertyzy, zorganizowano 2 wystawy. Komitety były współorganizatorami lub organizatorami łącznie 135

konferencji o charakterze międzynarodowym i ogólnokrajowym, przygotowały także 12 innych zadań z zakresu upowszechniania nauki.

Poniżej przykładowe przedsięwzięcia sfinansowane lub dofinansowane ze środków dotacji podmiotowej:

- Komitet Bioetyki zorganizował konferencję „*Bioetyka wobec śmierci i umierania*”, poświęcona etycznym, prawnym i społeczno-kulturowym aspektom śmierci i umierania. Wykłady dotyczyły w szczególności praw człowieka u schyłku życia oraz problemów, jakie rodzą nowe technologie biomedyczne stosowane w leczeniu i opiece nad osobami przewlekle chorymi, a także dylematów jakie powstają na gruncie współczesnej medycyny paliatywnej.
- Komitet Elektroniki i Telekomunikacji był organizatorem 30-tego jubileuszowego sympozjum „*Krajowe Sympozjum Telekomunikacji i Teleinformatyki*” objętego honorowym patronatem Ministra Administracji i Cyfryzacji oraz Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego. W trakcie trwania sympozjum, oprócz zagadnień dotyczących bezpieczeństwa sieci telekomunikacyjnych oraz komputerowych, poruszano szereg zagadnień prawnych oraz biznesowych związanych z funkcjonowaniem tych systemów i sieci w kraju i na świecie.
- Komitet Nauk o Literaturze zorganizował konferencję „*Na głos – ze słuchu – w wyobraźni*”, której celem było uczczenie przypadającej w 2014 roku 90. rocznicy urodzin poety Zbigniewa Herberta. Podczas konferencji przypomniana została twórczość dramatyczna Zbigniewa Herberta oraz innych autorów należących do jego pokolenia, która stała się punktem odniesienia dla refleksji na temat najnowszego dramatu radiowego oraz twórczości współczesnych autorów i reżyserów.
- Rada Upowszechniania Nauki zorganizowała kolejne spotkanie w ramach Uniwersytetu Dzieci. Dzięki takim inicjatywom dzieci pochodzące z różnych środowisk otrzymują szanse zdobywania wiedzy uczestnicząc w ciekawych wykładach i warsztatach.
- Komitet Fizyki współorganizował po raz XXX warsztaty naukowe pt.: „*Lato z Helem*” służące popularyzacji nauki wśród dzieci i młodzieży.

W okresie sprawozdawczym Akademia wydawała w tradycyjnej formie (*papierowej*), najważniejsze w danych specjalnościach naukowych, czasopisma niskonakładowe, zwłaszcza znajdujących się na tzw. liście filadelfijskiej (np. „*Acta Geologica Polonica*”, „*Archives of Mining Sciences*”) oraz na liście ERIH (np. „*Przegląd Filozoficzny*”, „*Meander*”). W/w czasopisma to publikacje polskie i obcojęzyczne o charakterze naukowym i popularnonaukowym, ukazujące powiązania nauki z procesami gospodarczymi, obrazujące kierunki współpracy międzynarodowej, udostępniające pełną

informację o wszystkich dziedzinach działalności Akademii, a także promujące wizerunek PAN.

W ramach środków wydatkowanych na działalność upowszechniającą naukę przez oddziały PAN dofinansowano w szczególności 38 konferencji, zrealizowano 25 zadań wydawniczych oraz 4 zadania z zakresu upowszechniania nauki, przykładowo:

- Oddział PAN w Lublinie zorganizował konferencję „*Polska i Unia Europejska wobec wyzwań współczesnego świata*”, która została objęta patronatem Prezydenta RP oraz Przedstawicielstwa Komisji Europejskiej w Polsce. Celem konferencji było dokonanie oceny dziesięciu lat członkostwa Polski w Unii Europejskiej poprzez pryzmat zagrożeń i wyzwań stojących zarówno przed Polską, jak i Unią Europejską. Analizując korzyści i koszty dotychczasowej obecności Polski w strukturach UE sformułowane zostały zalecenia i sugestie odnoszące się do przyszłej współpracy w ramach instytucji i polityk wspólnotowych.
- Oddział PAN w Poznaniu zorganizował wykłady pt.: „*Letnie spotkania z nauką*”, które obejmowały wykłady dotyczące najnowszych osiągnięć polskiej i światowej nauki. Tematyka prezentacji oraz dyskusji dotyczyła najnowszych zdobyczy biologii molekularnej, genetyki i biotechnologii. Pokazane zostały przełomowe odkrycia w epigenetyce i nanotechnologii oraz osiągnięcia w obszarze nauk technicznych. Ponadto Oddział PAN w Poznaniu po raz kolejny zorganizował sesje naukowe z cyklu „*Dwugłós Nauki*”, których głównym i dominującym tematem jest problematyka związana z życiem, ewolucją oraz problemami, jakie niesie ze sobą współczesność. Celem sesji zorganizowanej w 2014 roku była konfrontacja poglądów na temat materialnego i niematerialnego umysłu człowieka w kwestii interpretacji takich pojęć jak dusza, świadomość, wolna wola, będących dla wielu kwintesencją człowieczeństwa. Dyskusja toczyła się na gruncie najnowszych badań neurobiologów i kognitywistów z jednej strony oraz filozofów i teologów z drugiej. Referaty wygłoszone na sesji zostały zawarte w publikacji pt.: „*Boska cząstka-jej znaczenie dla fizyki i filozofii*”.
- Oddział PAN we Wrocławiu zorganizował konferencję „*Cyfrowe Spotkania z Zabytkami „Niewidzialne dziedzictwo*”, poświęconą problematyce badań i dokumentacji dziedzictwa kulturowego, które całkowicie lub częściowo utraciło albo z różnych względów nigdy nie uzyskało postaci materialnej. Na konferencji poruszono także kwestie ochrony i promocji najnowszego dziedzictwa kulturowego tworzonego w formie dokumentów cyfrowych. Patronat nad konferencją objął Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

W 2014 r. Oddziały PAN wydały łącznie 17 tomów roczników ukazujących się od wielu lat na rynku wydawniczym oraz 2 publikacje zwarte, 5 kwartalników i 1 dwumiesięcznik.

Rozdział 73011

Działalność pomocniczych jednostek naukowych i innych jednostek organizacyjnych Polskiej Akademii Nauk

W ramach tego rozdziału Akademia wydatkowała sumę 35.836,9 tys. zł, wobec planowanej kwoty w wysokości 36.030,1 tys. zł, co daje wykonanie planu po zmianach na poziomie 99,5%.

Omawiane środki Akademia wydatkowała w formie:

- dotacji podmiotowej (§2570) – **33.202,7 tys. zł**
- dotacji celowej na inwestycje (§6220) – **894,7 tys. zł**
- dotacji celowej na inwestycje w obiektach zabytkowych (§6560) – **1.535,0 tys. zł**
- dotacji celowej na wkład własny (§2009) – **204,5 tys. zł**

Dotację podmiotową otrzymało 21 jednostek organizacyjnych Akademii nieposiadających osobowości prawnej.

Ze środków dotacji podmiotowej ujmowanej w tym rozdziale sfinansowano również zobowiązania przejęte po zlikwidowanym z dniem 31 grudnia 2013 roku Centrum Badań Ekologicznych a także pozostałe koszty dotyczące likwidacji tej jednostki przypadające do zapłaty w roku 2014.

Krótką charakterystyką działalności jednostek, które w roku 2014 otrzymały dotację podmiotową przedstawia się następująco:

Pomocnicze jednostki naukowe – działające na podstawie art.68 ustawy o PAN

- 1) Biblioteka Gdańska – szczególna wartość naukowa i zabytkowa zgromadzonych w tej Bibliotece zbiorów, w tym zbiorów specjalnych o unikalnej wartości w skali światowej, wymaga ponoszenia stałych nakładów na ich zabezpieczenie i konserwację. Prace te wykonuje zespół wysoko wykwalifikowanych pracowników bibliotecznych. Biblioteka systematycznie poszerza swój zasób w drodze zakupu druków zwartych nowych, zakupu czasopism i wydawnictw ciągłych oraz zakupu zbiorów specjalnych na aukcjach, w antykwariatach i od osób prywatnych uzupełniając w ten sposób kolekcje rękopisów, starodruków, numizmatów, grafiki, kartografii, ekslibrisów, fotografii i teatraliów. W roku 2014 na tego rodzaju zakupy wydatkowano kwotę 524,3 tys. zł. Biblioteka również systematycznie archiwizuje swoje zasoby umożliwiając tym samym coraz szerszy dostęp do bogatych zbiorów – łącznie w 2014 roku zeskanowano 584 poz. inw. oraz zmikrofilmowano 323 poz. inw. Ponadto warto zauważyć, że dostęp on-line

do wybranych tytułów pochodzących z zasobów Biblioteki Gdańskiej jest możliwy również za pośrednictwem platformy „Pomorska Biblioteka Cyfrowa”, na której Biblioteka do końca 2014 roku zamieściła 1.030 tytułów, w tym 376 z XIX wieku.

- 2) Biblioteka Kórnicka - podobnie jak Biblioteka Gdańska, Biblioteka Kórnicka posiada w swoich zasobach zbiory specjalne wymagające stałych nakładów na zabezpieczenie i konserwację; Biblioteka gromadzi, opracowuje i udostępnia zbiory, informacje katalogowe i bibliograficzne dla potrzeb całej nauki i kultury polskiej oraz aktywnie uczestniczy w procesie digitalizowania zbiorów i udostępniania ich na platformie Wielkopolskiej Biblioteki Cyfrowej. Biblioteka Kórnicka prowadzi dwie czytelnie – w Kórniku w Zamku Kórnickim oraz w Poznaniu w Pałacu Działyńskich, prowadzi również wypożyczalnię międzybiblioteczną i realizuje kwerendy bibliograficzne. W roku 2014 Biblioteka powiększyła kolekcję o kilka cennych starodruków z XVII-XIX wieku, a także udostępniła blisko 13 tys. obiektów cyfrowych na platformie Wielkopolskiej Biblioteki Cyfrowej. Biblioteka Kórnicka prowadzi również działalność muzealną.
- 3) Muzeum Ziemi jest wielodziałową placówką muzealną, która oprócz podstawowej misji, jaką jest gromadzenie zbiorów i ochrona dziedzictwa geologicznego, prowadzi prace badawcze i dokumentacyjne oraz szeroką działalność w zakresie popularyzacji nauk o Ziemi i upowszechniania wiedzy przyrodniczej; w zbiorach muzealnych znajdują się zasobne kolekcje minerałów i skał, meteorytów, kopalnej flory i fauny, pochodzące z terytorium Polski i innych regionów świata, a także cenne archiwalia z zakresu historii nauk o Ziemi; szczególną pozycję zajmują bogate kolekcje bursztynu bałtyckiego i innych żywic kopalnych, zaliczane do największych tego typu zbiorów muzealnych na świecie; okazy ze zbiorów Muzeum Ziemi są udostępniane do celów badawczych pracownikom naukowych z instytucji krajowych i zagranicznych, którzy prowadzą badania zarówno we współpracy z Muzeum jak też samodzielnie; w roku sprawozdawczym oprócz 9 wystaw stałych, Muzeum przygotowało i zaprezentowało we własnej siedzibie 11 ekspozycji czasowych, 1 wystawę okolicznościową i 4 pokazy wystawiennicze – w tym dziesięć ekspozycji o charakterze artystycznym, zrealizowano w ramach cyklu tematycznego *Natura – Sztuka*.
- 4) Archiwum w Warszawie – posiada oddziały zamiejscowe w Poznaniu i w Katowicach; zasób archiwalny zgromadzony w Archiwum składa się z archiwów prywatnych uczonych oraz akt Polskiej Akademii Nauk, jej jednostek, towarzystw i innych instytucji naukowych; pozyskiwanie archiwaliów pochodzenia prywatnego odbywa się drogą zakupu lub daru. Ogólny stan zasobu wynosi obecnie 3.092,68 m.b. materiałów archiwalnych i dokumentacji aktowej.

W roku 2014 zasób Archiwum powiększył się o blisko 263 metrów bieżących akt. Jednostka kontynuowała digitalizację i archiwizację zbiorów fotograficznych, dokonywała szeregu prac konserwatorskich zgromadzonych zbiorów, a także organizowała wystawy, konferencje, seminaria, sesje naukowe i warsztaty archiwalne. Archiwum sprawuje również stałą kontrolę nad archiwami zakładowymi ponad 50 jednostek PAN.

- 5) Archiwum Nauki PAN i PAU w Krakowie – do zadań statutowych Archiwum Nauki należy gromadzenie, przechowywanie i zabezpieczanie, ewidencjonowanie i opracowywanie, udostępnianie materiałów archiwalnych jednostek organizacyjnych PAN działających na obszarze Oddziału PAN w Krakowie, materiałów archiwalnych Polskiej Akademii Umiejętności, stowarzyszeń i instytucji naukowych oraz archiwów osobistych (spuścizn) ludzi nauki i kultury, prowadzenie działalności naukowej, wydawniczej oraz informacyjnej i popularyzacyjnej o Archiwum Nauki i jego zasobie, kształtowanie narastającego zasobu PAN i PAU; zasób Archiwum Nauki na dzień 31 grudnia 2014 roku wynosi 1.450,10 m.b. akt oraz dokumentację pozaaktową (*gromadzoną w poszczególnych zespołach akt: fotografie, medale i odznaczenia, mapy*); Archiwum Nauki dysponuje także bogatym zbiorem bibliotecznym obejmującym Bibliotekę Rozdolską Lanckorońskich, ofiarowaną Polskiej Akademii Umiejętności przez Profesor Karolinę Lanckorońską; szczególne znaczenie dla opracowania zasobu i dla badaczy ma księgozbiór historyka nauki i kultury Henryka Barycza; Archiwum Nauki popularyzuje swoje zbiory poprzez prowadzenie systematycznej działalności wystawienniczej i wydawniczej, najczęściej we współpracy PAN i PAU.
- 6) Centrum Badań Historycznych w Berlinie – będące zagraniczną stacją naukową PAN prowadzi badania naukowe w dziedzinie historii i stosunków polsko-niemieckich, także w kontekście dziejów Europy oraz popularyzowania w Niemczech badań naukowych prowadzonych w Polsce. Ponadto Centrum prowadzi działalność informacyjno-promocyjną, dydaktyczną (*cykl seminariów/kolokwiów*) oraz wydawniczą. W okresie sprawozdawczym CBH PAN zorganizowało lub współorganizowało wiele konferencji, seminariów i dyskusji, głównie we współpracy z partnerskimi instytucjami naukowymi. Ponadto Centrum wydaje w języku niemieckim rocznik HISTORIE, który jest jedynym polskim pismem naukowym ukazującym się za granicą w języku kraju goszczącego; w 2014 roku tematem przewodnim 7 numeru rocznika były sposoby badania i przedstawiania okupacji niemieckiej w Polsce w czasie drugiej wojny światowej oraz porównawczo okupacji innych państw europejskich w tym okresie.

-
- 7) Biuro Promocji Nauki „PolSCA” w Brukseli – zadaniem stacji zagranicznej PAN, działającej pod wymienioną obok nazwą, jest promocja i wsparcie eksperckie polskich partnerów w Programach Ramowych UE oraz organizowanie spotkań, seminariów i narad w celu wymiany poglądów między wybitnymi polskimi uczonymi i rezydującymi w Brukseli przedstawicielami międzynarodowych środowisk naukowych. W roku 2014 zorganizowano 9 spotkań i 8 seminariów, w których uczestniczyło 460 osób oraz 3 wystawy, w tym 2 biograficzne - Mikołaja Kopernika i Jana Czochralskiego w Belgii i Luksemburgu oraz wystawę „25 Lat Wolności” ilustrującą ćwierćwiecze wolnej Polski, w tym także jej dokonania naukowe; przedstawiciel Stacji współpracuje z eksperckimi gremiami doradczymi Komisji Europejskiej (*Dyrektoriat Generalny Badań i Innowacji i Dyrektoriat Generalny Sieci Komunikacyjnych, Treści i Technologii*).
 - 8) Przedstawicielstwo Polska Akademia Nauk w Kijowie – działająca pod wymienioną obok nazwą zagraniczna stacja naukowa PAN została utworzona w 2012 roku, a jej zadaniem jest nawiązywanie, utrzymanie i rozwijanie współpracy naukowej i naukowo-technicznej między RP a Ukrainą przede wszystkim poprzez popularyzację osiągnięć nauki polskiej na Ukrainie, organizowanie konferencji, odczytów, seminariów, wystaw o charakterze naukowym. W 2014 roku Stacja była organizatorem lub współorganizatorem 6 konferencji naukowych, w tym 2 konferencji międzynarodowych. Stacja zorganizowała także szereg oficjalnych spotkań z przedstawicielami świata nauki polskiej i polityki Ukrainy.
 - 9) Stacja Naukowa w Moskwie – do zadań Stacji należy popularyzowanie osiągnięć nauki polskiej w Federacji Rosyjskiej, organizowanie konferencji, odczytów, seminariów, wystaw oraz innych imprez naukowych. W ramach działalności statutowej Stacja organizuje kontakty polskich i rosyjskich placówek naukowych oraz kontakty polskich pracowników naukowych przybywających do Rosji. W roku 2014 Stacja zorganizowała międzynarodową konferencję naukową „*Polsko-rosyjskie związki naukowe*” poświęconą współpracy naukowej polskich i rosyjskich historyków przed i po upadku Związku Radzieckiego, przygotowała wspólnie z Ambasadą RP w Moskwie prezentację monografii historycznej „*Rosja Radziecka (ZSRR) i Polska. Rosyjskie antysowieckie formacje w Polsce (1919-1925)*” oraz wystawę fotografii, rycin i dokumentów ze zbiorów Archiwum PAN.
 - 10) Stacja Naukowa w Paryżu należąca do najstarszych tego typu placówek pełni istotną rolę w popularyzowaniu osiągnięć nauki polskiej na terenie Francji i stanowi ważny ośrodek kontaktów naukowych z Narodowym Ośrodkiem Badań Naukowych (CNRS); udziela także pomocy naukowcom, stażystom,

stypendystom, studentom przybywającym do Francji z polskich wyższych uczelni i innych instytucji naukowych w celach badawczych lub edukacyjnych oraz promuje naukę polską; w roku 2014 w Stacji zorganizowano 42 wydarzenia naukowo-kulturalne (*wykłady, seminaria oraz konferencje i spotkania naukowe*), w których uczestniczyło łącznie ponad 1,5 tys. osób.

- 11) Stacja Naukowa w Rzymie prowadzi działalność we współpracy z placówkami Rzeczypospolitej Polskiej oraz funkcjonującymi w Rzymie licznymi instytutami badawczymi i kulturalnymi poszczególnych krajów. Stacja posiada największą (*po Bibliotece Polskiej w Paryżu*) bibliotekę poza granicami kraju, z której korzysta wielu uczonych różnych narodowości. W 2014 roku Stacja zorganizowała 4 konferencje, 12 odczytów, wykłady i wystawy; do znaczących przedsięwzięć należy zaliczyć dwudniową sesję naukową zorganizowaną we współpracy z Ambasadą RP w Rzymie „*Perspektywy współpracy naukowej polsko-włoskiej*” oraz konferencję „*Od Europy „nielegalnej” do Europy zjednoczonej. Gustaw Herling-Grudziński: człowiek-pisarz-dzieło*”
- 12) Stacja Naukowa PAN w Wiedniu współpracuje z licznymi instytucjami naukowymi, w tym z Austriacką Akademią Nauk, z przedstawicielstwami innych państw w Wiedniu, a także z polskimi instytucjami. W roku 2014 w Stacji zorganizowano wiele imprez łączących popularyzację nauki i kultury, w tym 3 konferencje naukowe, sympozjum, 9 seminariów i 12 odczytów. W Stacji prezentowane były również wystawy, w tym wystawa „*Karl Lanckoroński und sein Wien*”, „*Wezyr Merefnebef. Polskie badania archeologiczne w Sakkarze*”, „*Lotnicze tradycje Małopolski*” oraz udostępniana po raz ostatni publiczności polskiej wystawa „*Viribus Unitis? Polscy parlamentarzyści w monarchii habsburskiej 1848-1918*”. W ramach działalności wydawniczej Stacji ukazało się w roku 2014 łącznie 7 publikacji. W 2014 roku księgozbiór Stacji obejmował blisko 13 tys. vol., w tym blisko 300 vol. to zbiory specjalne. Stacja kontynuowała prace nad katalogiem bibliotecznym dostępnym online.

Placówki naukowe nieposiadające osobowości prawnej, posiadające status pomocniczych jednostek naukowych – funkcjonujące na podstawie art. 71 ust. 4 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 roku *Przepisy wprowadzające ustawy reformujące system nauki* (Dz. U. Nr 96 poz.620 z późn. zm.)

- 1) Ogród Botaniczny Centrum Zachowania Różnorodności Biologicznej – działa od 1970 roku; podstawowe kierunki badawcze to zachowanie w warunkach ex situ rzadkich zagrożonych i chronionych gatunków flory polskiej, gromadzi i przechowuje zasoby genowe roślin dziko rosnących, bada również rozwój roślin

w warunkach środowiska miejskiego i przemysłowego; prowadzi badania nad ochroną różnorodności flory polskiej; w roku 2014 realizował projekty badawcze, a także prowadził popularyzację i edukację w zakresie ochrony bioróżnorodności oraz udostępniał kolekcje zwiedzającym.

- 2) Stacja Badawcza Rolnictwa Ekologicznego i Hodowli Zachowawczej Zwierząt w Popielnie – od ponad 40 lat prowadzonych jest w Popielnie szereg prac związanych z ochroną przyrody: powstał tu program hodowli wolnej konika polskiego znanej szeroko w kraju i za granicą, prowadzone są unikalne prace, znane w kraju i na świecie, dotyczące biologii cyklu poroża, rozrodu i behawioru jelenia szlachetnego, a także z zakresu rolnictwa proekologicznego, prowadzona jest hodowla zachowawcza bydła rasy polskiej czerwonej, prowadzony przez Stację las doświadczalny o powierzchni 1600 ha stanowi rezerwat dla wolnożyjących tabunów konika polskiego. Prowadzone są tutaj prace nad kształtowaniem biologicznym różnorodnych ekosystemów leśnych, odtwarzaniem naturalnych zasobów leśnych oraz oddziaływaniem turystyki na kształtowanie się ekosystemów leśnych.
- 3) Zakład Antropologii we Wrocławiu prowadzi badania z zakresu biologicznych i demograficznych przejawów oraz skutków rozwarstwienia społecznego ludności Polski, a także bada między innymi trendy międzypokoleniowe pod względem rozwoju fizycznego młodzieży z różnych grup społecznych (przykładowe projekty realizowane przez Zakład: „*Wpływ migracji rodzicielskiej na tempo dojrzewania u dziewcząt*”, „*Zmiany sekularne wieku menarche w Polsce w latach 1966-2013 w zależności od czynników społeczno-ekonomicznych*”, „*Trend sekularny masy ciała i BMI w Polsce w latach 1965-2010*”). Oprócz opisanych wyżej zadań finansowanych dotacją podmiotową, w roku 2014 Zakład kontynuował realizację projektu „*Epidemia otyłości – wspólny problem: transfer wiedzy, edukacja, profilaktyka*” w ramach Programu Operacyjnego „Współpracy Transgranicznej Republika Czeska-RP 2007-2013”
- 4) Zakład Ichtiobiologii i Gospodarki Rybackiej w Gołyszu - zasadniczymi kierunkami badań placówki są biologiczne podstawy chowu ryb, genetyka i fizjologia ryb, funkcjonowanie i modelowanie produktywności ekosystemów stawowych, optymalizacja metod chowu ryb w stawach i w warunkach kontrolnych. Oprócz zadań finansowanych dotacją podmiotową, w roku 2014 Zakład prowadził również projekt w ramach Programu Operacyjnego „*Zrównoważony rozwój sektora rybołówstwa i nadbrzeżnych obszarów rybackich 2007-2013*” oraz kontynuował finansowanie wspólnego z Zakładem Doświadczalnym Gospodarki Stawowej w Gołyszu projektu „*Zintegrowany intensywno-ekstensywny system produkcji*”

rybackiej” w ramach Programu Badań Stosowanych Narodowego Centrum Badań i Rozwoju.

Inne jednostki organizacyjne – działające na podstawie art. 70 ustawy o PAN

- 1) Dom Rencisty w Konstancinie jest jednostką organizacyjną zapewniającą całodobową opiekę osobom w podeszłym wieku, osobom przewlekle chorym lub niepełnosprawnym; pensjonariuszami są byli pracownicy nauki, członkowie ich rodzin oraz w miarę dostępności inne osoby.
- 2) Dom Pracy Twórczej w Mądralinie – zlokalizowany na terenie malowniczego Mazowieckiego Parku Krajobrazowego, oddalony o 25 km od centrum Warszawy, pełni rolę ośrodka konferencyjno – szkoleniowego, wykorzystywanego na spotkania struktur korporacyjnych Akademii; ośrodek świadczy również usługi hotelowo – konferencyjne na rzecz podmiotów zewnętrznych.
- 3) Dom Zjazdów i Konferencji w Jabłonie – oddalony o 22 km od centrum Warszawy prowadzi działalność w XVIII wiecznym zabytkowym zespole pałacowo-parkowym; jest to znakomite miejsce do organizacji konferencji sympozjów i cyklicznych szkoleń.
- 4) Zakład Doświadczalny w Kórniku – prowadzi założone przez Działyńskich Szkołki Kórnickie, których historia sięga roku 1820. W roku 2014 oprócz działalności szkółkarskiej Zakład prowadził gospodarzkę rolną na gruncie o pow. 358 ha oraz zajmował się produkcją zwierzęcą; w okresie sprawozdawczym Zakład kontynuował dofinansowaną ze środków dotacji podmiotowej rozbudowę mateczników - „banki genów” starych odmian drzew owocowych i ozdobnych oraz kolekcji wyhodowanych i uprawianych w Kórniku.
- 5) Zakład Działalności Pomocniczej w Warszawie – podstawowym zadaniem tej jednostki jest administrowanie, powierzonymi przez Prezesa PAN, nieruchomościami stanowiącymi własność Akademii. Na liście obiektów administrowanych przez ZDP znajdują się budynki wpisane do rejestru zabytków, w tym zlokalizowany na trakcie królewskim w Warszawie zabytkowy Pałac Staszica, w którym swoje siedziby mają instytuty naukowe PAN.

Działalność upowszechniająca naukę

W ramach wymienionej wyżej kwoty 33.202,7 tys. zł, obejmującej wydatki zakwalifikowane w ciężar dotacji podmiotowej, jednostki sfinansowały również

przedsięwzięcia zaliczane do wyodrębnionych zadań z zakresu działalności upowszechniającej naukę, przykładowo:

- w Bibliotece Gdańskiej organizację 4 wystaw, w tym m.in. „*Gdański wehikuł czasu*” (wystawa przedstawiająca ulice i obszary mniej znane i mniej uczęszczane turystycznie Zamczysko-Osiek-Stare Miasto, z częścią plenerową w postaci wielkoformatowych wydruków w przestrzeni miejskiej Starego Miasta) i „*Świat Biblioteki w jedną noc*” (wystawa w ramach Nocy Muzeów), przeprowadzenie specjalistycznej ochrony zbiorów polegającej na fizycznym zabezpieczeniu poszczególnych elementów zbiorów specjalnych, które w trakcie udostępniania i eksponowania na wystawach są szczególnie narażone na niebezpieczeństwo mechanicznych uszkodzeń, cykliczny zakup baz danych ISSN, LEX POLONICA, EBSCO, Encyklopedia Britannica,
- w Bibliotece Kórnickiej wydanie kolejnego zeszytu „*Pamiętnika Biblioteki Kórnickiej*”, który popularyzuje zbiory oraz dokumentuje dzieje Biblioteki, a także „*Inwentarza ekslibrisów Biblioteki Kórnickiej*”, wydanie publikacji „*Święcicczy w Wielkopolsce*” i „*Tytus Działyński (1796-1861)*” oraz zorganizowanie cyklu wystaw pt.: „*Szóste Weekendy majowe w PAN Bibliotece Kórnickiej*” połączonego z Tygodniem Bibliotek (w czasie ich trwania Biblioteka otwiera skarbiec z najcenniejszymi i najniezwyklejszymi zbiorami tej instytucji). W 2014 roku zorganizowano pięć wystaw tematycznych oraz wystawę: „*Tureckie fascynacje Działyńskich i Zamoyskich*” inspirowaną 600 rocznicą polsko-tureckich kontaktów dyplomatycznych,
- w Archiwum w Warszawie organizację konferencji „*Warszawa ma wiele twarzy*”, która miała na celu przedstawienie Warszawy, jako miasta wielowymiarowego i różnorodnego oraz 3 wystawy i 7 zadań upowszechniających osiągnięcia nauki, w tym: „*V Warszawski Piknik Archiwalny*” związany z Międzynarodowym Dniem Archiwów, będący szeroką promocją dziedzictwa archiwalnego, „*XVIII Festiwal Nauki*” i „*Biuletyn Archiwum Polskiej Akademii Nauk*” obejmujący swoją tematyką dwie ważne rocznice: 70 rocznicę Powstania Warszawskiego oraz 100 rocznicą wybuchu I Wojny Światowej,
- w Archiwum Nauki PAN i PAU przygotowanie konferencji „*Ocean wszechrzeczy... w spuściznach ludzi nauki i kultury*”, która zapoczątkowała wystawę prezentującą dokumentację pozaaktową, taką jak: odznaczenia, dokumentacja techniczna, mapy, rysunki, obrazy, muzealia, nagrania oraz organizację 2 wystaw poświęconych czasom I Wojny Światowej: „*Odtamki pamięci o Wielkiej Wojnie*” i „*Żyjemy w strasznych czasach*”,

-
- w Muzeum Ziemi kontynuację prac konserwacyjnych i zabezpieczających okazy oraz dokumentację źródłową kolekcji archiwalnych i muzealnych, jak również rearanżację wystawy stałej „Z przeszłości geologicznej Ziemi” – etap III – ostatni,
 - w Stacji Naukowej PAN w Wiedniu organizację 3 konferencji m.in.: „Auschwitz – pars pro toto”, Wykładów Kopernikańskich nawiązujących do myśli i dzieł Mikołaja Kopernika, popularyzujących naukę polską w Austrii oraz forum dyskusyjne im. Konrada Celtisa, prezentujące osiągnięcia szeroko rozumianej polskiej humanistyki w formie dialogu intelektualnego, a także rozbudowę bazy danych „Polonika w archiwach austriackich”,
 - w Stacji Naukowej PAN w Rzymie przygotowanie panelu dyskusyjnego „Literatura drugiego obiegu w Polsce w latach 1980-1983” połączonego z wystawą przybliżającą tematykę związaną z funkcjonowaniem w ostatnim okresie PRL-u tzw. literatury drugiego obiegu, organizację 2 konferencji, w tym: konferencję „Od Europy „nielegalnej” do Europy zjednoczonej. Gustaw Herling-Grudziński: człowiek, pisarz, dzieło” dotyczącą związków łączących Herling-Grudzińskiego z kulturą europejską jego czasów oraz 3 wydawnictw i wystawy,
 - w Stacji Naukowej PAN w Paryżu publikację wydawnictwa „Annales” prezentującego najciekawsze wystąpienia z wykładów autorskich i konferencji prezentowanych w Stacji oraz organizację 3 konferencji m.in. „Maria Szymanowska (1789-1831) i jej czasy” przedstawiającej postać i twórczość najwybitniejszej polskiej kompozytorki przełomu XVIII i XIX stulecia
 - w Centrum Badań Historycznych w Berlinie wydanie publikacji „Historie. Rocznik Centrum Badań Historycznych PAN w Berlinie”, poświęconej w dużej mierze sposobom przedstawiania okupacji niemieckiej w Polsce w czasie II wojny światowej oraz organizację seminariów naukowych „Klaus-Zernack-Colloquium” pod patronatem Klause Zernacka - emerytowanego profesora Historii Europy Wschodniej; hasłami spotkań w roku 2014 były: „Historia w przestrzeni publicznej” oraz „II wojna światowa. Historie i pamięć”,
 - w Ogrodzie Botanicznym w Powsinie organizację cyklu wystaw „Bioróżnorodność życia na świecie i w Polsce” oraz konferencji „Różnorodność Biologiczna Polski a Światowy Strategiczny Plan Bioróżnorodności 2011 – 2020 – nowe wyzwania i zadania dla Ogrodów Botanicznych oraz banków genów” (konferencja połączona była z obchodami jubileuszu 40-lecia utworzenia Ogrodu Botanicznego PAN; w czasie jej trwania omawiano badania, które po ich opublikowaniu będą miały duże znaczenie dla opracowania przez Polskę krajowej strategii ochrony bioróżnorodności do roku 2020),

-
- w Domu Zjazdów i Konferencji w Jabłonie organizację cyklu wystaw w *Galerii Sztuki Współczesnej „Oranżeria”* składającego się z pięciu części, prezentujących osiągnięcia najwybitniejszych współczesnych polskich artystów tworzących malarstwo, rysunek i grafikę.

Dotacje celowe na wkład własny

Z ujętej w rozdziale 73011 dotacji celowej na wkład własny w wysokości **204,5 tys. zł** wydatkowano 100% kwoty planowanej. Środki dotacji przeznaczono na współfinansowanie wydatków kwalifikowalnych w dwóch programów realizowanych w ramach Narodowej Strategii Spójności 2007-2013:

- Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego na lata 2007-2013, Priorytet I Badania i rozwój technologiczny (B+R), innowacje i przedsiębiorczość, Działalność 1.3 Transfer technologii i innowacji, w ramach którego Polska Akademia Nauk przy udziale Zakładu Ichtiologii i Gospodarki Rybackiej w Gołyszach uczestniczyła od 2012 roku w realizacji projektu *„Modernizacja laboratorium badawczego Zakładu Ichtiologii i Gospodarki Rybackiej w Zaborzu”* – **192,5 tys. zł**,
- Program Operacyjny Współpracy Transgranicznej Republika Czeska-Rzeczpospolita Polska 2007-2013 Oś priorytetowa 22.2 Poprawa warunków rozwoju przedsiębiorczości i turystyki, Dziedzina wsparcia 22.2.3 Wspieranie współpracy w zakresie edukacji, w ramach którego Polska Akademia Nauk przy udziale Zakładu Antropologii we Wrocławiu od 2012 roku uczestniczyła w realizacji projektu *„Epidemia otyłości – wspólny problem, transfer wiedzy, edukacji, profilaktyki”* – **12,0 tys. zł**.

Dotacje celowe na inwestycje

Z ujętej w rozdziale 73011 dotacji celowej na inwestycje w wysokości **902,1 tys. zł** zakwalifikowanej do § 6220 wydatkowano kwotę **894,7 tys. zł** (tj. 99,2 % kwoty planowanej), w ramach której sfinansowano:

- zabezpieczenie przeciwpożarowe budynku Domu Rencisty w Konstancinie-Jeziornie wraz z nadzorem autorskim i inwestorskim I etap – **581,4 tys. zł**,
- zakup i montaż regałów kompaktowych w magazynie nowych druków na potrzeby Biblioteki Kórnickiej – **93,8 tys. zł**,

-
- projekt instalacji elektrycznej budynku Domu Rencisty w Konstancinie-Jeziornie – **39,8 tys. zł,**
 - wymianę dźwigu osobowego w celu dostosowania do osób niepełnosprawnych wraz z niezbędną adaptacją szybu dźwigowego, instalacji systemu SAP-sygnalizacji pożaru w budynku Domu Rencisty w Konstancinie-Jeziornie – **142,3 tys. zł,**
 - zakup szaf do przechowywania starodruków na potrzeby Stacji Naukowej w Rzymie – **17,9 tys. zł,**
 - zakup projektora na potrzeby Stacji Naukowej w Rzymie – **9,5 tys. zł,**
 - zakup stanowiskowego odciągu pyłów dla Biblioteki Gdańskiej – **5,0 tys. zł,**
 - zakup mikroskopu optycznego dla Biblioteki Kórnickiej - **5,0 tys. zł.**

Z przyznanej dotacji celowej na inwestycje w obiektach zabytkowych (§6560) w wysokości **1.639,3 tys. zł** została wydatkowana kwota **1.535,0 tys. zł** (93,6%) z przeznaczeniem na następujące przedsięwzięcia:

- przebudowę konstrukcji nośnej dachu Pałacu Działyńskich wraz z wymianą pokrycia, przebudowa kominów, nadzór inwestorski oraz dokumentacja – **1.122,6 tys. zł,**
- wykonanie izolacji przeciwwilgociowej murów piwnic i fundamentów wraz z ociepleniem w budynku pałacowym Domu Zjazdów i Konferencji w Jabłonie, I etap – **336,4 tys. zł,**
- rozbudowę systemu sygnalizacji przeciwpożarowej oraz przeciwwłamaniowej wraz z wykonaniem ekspertyzy bezpieczeństwa pożarowego dla Zamku w Kórniku – **76,0 tys. zł.**

Rozdział 73095

Pozostała działalność

Planowane w tym rozdziale wydatki w wysokości **25.310,6 tys. zł** zostały wykonane w 100 % (25.303,2 tys. zł), przy czym w formie:

- dotacji podmiotowej (§ 2570) wydatkowano – 23.874,9 tys. zł (*100 % planu*),
- dotacji celowej na inwestycje (§ 6220) – 1.428,3 tys. zł (*99,7% planu*),

Środki dotacji podmiotowej zostały przeznaczone na finansowanie:

- działalności Kancelarii Akademii,
- współpracy naukowej z zagranicą,
- działalności instytutów międzynarodowych, w części obejmującej bieżącą eksploatację budynków, stanowiących siedzibę tych instytutów oraz koszty utrzymania administracji i obsługi technicznej.

Kancelaria Akademii stosownie do postanowień zawartych w art. 26 ustawy o PAN sprawuje obsługę administracyjną Akademii. W ramach kwoty wyodrębnionej na pokrycie kosztów funkcjonowania Kancelarii Akademii sfinansowano w szczególności koszty związane z zatrudnieniem pracowników Kancelarii Akademii, utrzymaniem siedziby Akademii (*PKiN*) i jej oddziałów oraz koszty wyodrębnionych zadań z zakresu działalności upowszechniającej naukę realizowanych przez Biura Kancelarii PAN. W pozycji tej znalazły się również wydatki związane z wymianą sprzętu komputerowego, zakupem oprogramowania oraz opłaty licencyjne.

Kwota wydatków poniesionych na finansowanie współpracy naukowej z zagranicą obejmowała przede wszystkim:

- finansowanie wyjazdów uczonych polskich, wynikających z realizacji podpisanych przez PAN umów i protokołów do umów o współpracy PAN z zagranicznymi akademiami nauk i organizacjami równorzędnymi; dofinansowywane były głównie koszty podróży osobom wyjeżdżającym za granicę w ramach tzw. tygodni wymiennych; część środków przeznaczona została na dofinansowanie udziału polskich uczestników w międzynarodowych konferencjach i seminariach naukowych,
- pobyty uczonych/gości zagranicznych – delegowanych do Polski przez partnerów zagranicznych w ramach tzw. tygodni wymiennych wynikających z umów i porozumień zawartych przez PAN z zagranicznymi akademiami nauk i organizacjami równorzędnymi; wydatki obejmowały koszty pobytu uczonych

zagranicznych w Polsce, takie jak: diety, zakwaterowanie i podróże po kraju zgodnie z programem pobytu; część środków przeznaczona została na finansowanie lub współfinansowanie międzynarodowych konferencji i seminariów organizowanych w kraju,

- składki do organizacji międzynarodowych – w roku 2014 PAN należała do 67 organizacji z obowiązkiem wnoszenia składek oraz do 9 programów bez takiego obowiązku. Opłacono składki do 65 organizacji międzynarodowych.

Na liście beneficjentów dotacji podmiotowej przyznanej w ramach kwoty wyodrębnionej na dofinansowanie działalności międzynarodowych instytutów znalazły się:

- Międzynarodowy Instytut Biologii Molekularnej i Komórkowej w Warszawie,
- Międzynarodowe Laboratorium Silnych Pól Magnetycznych i Niskich Temperatur we Wrocławiu.

Działalność upowszechniająca naukę

W ramach wydatków zakwalifikowanych do rozdziału 73095 finansowano zadania z zakresu działalności upowszechniającej naukę, realizowane przy udziale - Biura Upowszechniania i Promocji Nauki oraz innych komórek Kancelarii.

Lista najistotniejszych przedsięwzięć zrealizowanych w ramach działalności upowszechniającej naukę przedstawia się następująco:

- finansowanie publikacji, w tym kwartalników „Akademia” i „Nauka”,
- wykłady popularnonaukowe z cyklu „Wszechnica” zorganizowane przez Polską Akademię Nauk i Towarzystwo Naukowe Warszawskie,
- wydawanie elektronicznego magazynu Polskiej Akademii Nauk pt.: „PANorama”, który ma na celu promowanie Polskiej Akademii Nauk we wszystkich aspektach jej działania (*naukowym, organizacyjnym oraz publicznym*),
- udostępnianie informacji o najnowszych osiągnięciach polskiej nauki szerokiemu kręgowi odbiorców poprzez kontynuowanie procesu zamieszczania czasopism naukowych PAN na wspólnej platformie i udostępniania ich treści poprzez Internet prenumeratom z całego świata,
- zakup oprogramowania do składania manuskryptów dla sześciu kwartalników, które osiągnęły wysoki Impact Factor wśród publikacji w swojej dziedzinie.

Dotacje celowe na inwestycje

Wydatki majątkowe poniesione w ramach przyznanych dotacji celowych umiejscowionych w rozdziale 73095 zamknęły się w kwocie **1.428,2 tys. zł** i były przeznaczone na zakupy inwestycyjne zakwalifikowane do § 6220 tj.:

- zakup licencji na oprogramowanie serwerów – 173,1 tys. zł,
- zakup i wdrożenie infrastruktury telefonii VOIP – 1.196,9 tys. zł,
- zakup urządzeń infrastruktury informatycznej – 58.2 tys. zł.

Tablica nr 1

Wykonanie ustawy budżetowej za rok 2014 w części 67 Polska Akademia Nauk
wg klasyfikacji budżetowej

w tys. zł

Rozdz.	§	Wyszczególnienie	Ustawa budżetowa na rok 2014	Plan po zmianach	Wykonanie	Stopień realizacji planu %
Dział 730 Nauka			78 151,0	78 151,0	77 866,3	99,6
73010		Działalność organów i korporacji uczonych Polskiej Akademii Nauk	18 038,0	16 810,3	16 726,2	99,5
	2570	Dotacja podmiotowa z budżetu dla pozostałych jednostek sektora finansów publicznych	18 038,0	16 810,3	16 726,2	99,5
73011		Działalność pomocniczych jednostek naukowych i innych jednostek organizacyjnych Polskiej Akademii Nauk	34 183,0	36 030,1	35 836,9	99,5
	2009	Dotacja celowa w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 3 oraz ust. 3 pkt 5 i 6 ustawy, lub płatności w ramach budżetu środków europejskich	90,0	204,5	204,5	100,0
	2570	Dotacja podmiotowa z budżetu dla pozostałych jednostek sektora finansów publicznych	31 690,0	33 284,2	33 202,7	99,8
	6220	Dotacje celowe z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych innych jednostek sektora finansów publicznych	582,0	902,1	894,7	99,2
	6560	Dotacje celowe przekazane z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań inwestycyjnych obiektów zabytkowych jednostkom zaliczanym do sektora finansów publicznych	1 821,0	1 639,3	1 535,0	93,6
73095		Pozostała działalność	25 930,0	25 310,6	25 303,2	100,0
	2570	Dotacja podmiotowa z budżetu dla pozostałych jednostek sektora finansów publicznych	24 480,0	23 878,6	23 874,9	100,0
	6220	Dotacje celowe z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych innych jednostek sektora finansów publicznych	1 450,0	1 432,0	1 428,3	99,7

Wykonanie planu finansowego w układzie zadaniowym w 2014 r.

Opis zadań i podzadań realizowanych przez Polską Akademię Nauk

Zadanie 10.1. Prowadzenie badań naukowych oraz upowszechnianie, promocja i popularyzacja nauki

Na realizację zadania 10.1. Prowadzenie badań naukowych oraz upowszechnianie, promocja i popularyzacja nauki przeznaczono w 2014 roku kwotę **77 866 tys. zł**, z planowanych **78 151 tys. zł**, co stanowi 99,6% planu.

Celem zadania było *podniesienie poziomu wyników badań naukowych*.

Do monitorowania stopnia realizacji celu zadania wykorzystano miernik: *Procentowy udział publikacji z Polski w czasopiśmie objętych bazą SCOPUS (%)*.

Planowana wartość wykonania miernika w 2014 r. wyniosła 1,127% i została wykonana na poziomie 1,186%.

Główne czynniki, które wpłynęły na odchylenie od planowanej wartości miernika to:

- wzrost aktywności publikacyjnej polskich naukowców w zakresie liczby publikacji w prestiżowych czasopiśmie światowych (objętych bazą SCOPUS),
- zmiany w systemie organizacji badań naukowych i prac rozwojowych,
- intensyfikacja współpracy międzynarodowej.

Podzadanie 10.1.3. Upowszechnianie, promocja oraz popularyzacja nauki

Na realizację podzadania 10.1.3. Upowszechnianie, promocja oraz popularyzacja nauki przeznaczono w 2014 roku kwotę **77 866 tys. zł**, z planowanych **78 151 tys. zł**, co stanowi 99,6% planu.

Celem podzadania było *popularyzacja nauki oraz udział w przedsięwzięciach informacyjno-promocyjnych oraz organizowanie wydarzeń o charakterze naukowym i popularyzatorskim*.

Do monitorowania stopnia realizacji celu podzadania wykorzystano miernik: *Liczba osób biorących udział w wydarzeniach promujących naukę.*

Planowana wartość wykonania miernika w 2014 r. wyniosła 127 320 a została wykonana na poziomie 167 660.

Zadania realizowane w 2014 r. przez Akademię w ramach Podzadania 10.1.3. miały na celu przybliżenie społeczeństwu zagadnień z zakresu nauki. Zastosowany miernik (*liczba osób biorących udział w wydarzeniach promujących naukę*) pozwala ocenić faktyczne zainteresowanie społeczeństwa osiągnięciami nauki oraz zaproponowanymi formami upowszechniania. Pozwala wybierać najefektywniejsze sposoby i formy prezentacji, aby docierać do szerokiego kręgu odbiorców.

Uzyskanie efektów lepszych o 1/3 od zaplanowanych wynika z jednej strony z faktu, że jest to miernik trudny do zaplanowania. Frekwencja niejednokrotnie uzależniona jest nie tylko od tematyki spotkań, ale również od warunków pogodowych (*np. festiwale organizowane na wolnym powietrzu*). Liczba osób biorących udział w imprezach promujących naukę zależy także od aktywności mediów lokalnych, informujących o ważnych wydarzeniach naukowych i kulturalnych istotnych zwłaszcza dla lokalnych społeczności. Z drugiej strony osiągnięcie efektu wyższego niż planowany może świadczyć o coraz większym zainteresowaniu ofertą Akademii (*w roku 2013 w wydarzeniach uczestniczyło 141.305 osób*). Mając na celu dotarcie do jak najszerszego kręgu odbiorców Akademia kładzie coraz większy nacisk na zwiększenie atrakcyjności organizowanych imprez np. poprzez powiększenie tradycyjnych wystaw o wystawy plenerowe oraz dystrybucję materiałów informacyjnych i drobnych gadżetów promujących i reklamujących PAN.

Źródłem pochodzenia wartości niezbędnych do wyliczenia wykonania miernika są dane PAN.

Wykonanie planu finansowego w układzie zadaniowym w 2014 r. w części 67 – Polska Akademia Nauk

a - Wydatki ogółem

b - Budżet państwa

c - Budżet środków europejskich

Funkcja / zadanie / podzadanie		Plan wg ustawy budżetowej na 2014 r. *	Plan po zmianach na 2014 r.	Wykonanie	Cel	Miernik		
		w złotych				nazwa	plan wg ustawy budżetowej na 2014 r.	wykonanie
10. Nauka polska	a	78 151 000,00	78 151 000,00	77 866 349,28				
	b	78 151 000,00	78 151 000,00	77 866 349,28				
	c	0,00	0,00	0,00				
10.1. Prowadzenie badań naukowych oraz upowszechnianie, promocja i popularyzacja nauki	a	78 151 000,00	78 151 000,00	77 866 349,28	Podniesienie poziomu wyników badań naukowych	Procentowy udział publikacji z Polski w czasopiśmie objętych bazą SCOPUS	1,127%	1,186%
	b	78 151 000,00	78 151 000,00	77 866 349,28				
	c	0,00	0,00	0,00				
10.1.3. Upowszechnianie, promocja oraz popularyzacja nauki	a	78 151 000,00	78 151 000,00	77 866 349,28	Popularyzacja nauki oraz udział w przedsięwzięciach informacyjno-promocyjnych oraz organizowanie wydarzeń o charakterze naukowym i popularyzatorskim	Liczba osób biorących udział w wydarzeniach promujących naukę	127 320	167 660
	b	78 151 000,00	78 151 000,00	77 866 349,28				
	c	0,00	0,00	0,00				

* Plan na podstawie ustawy budżetowej na rok 2014 z dnia 24 stycznia 2014 r. (Dz. U. z 2014 r., poz. 162)